

Marianne DE CANDT Gemeenteraadslid, wil Kortrijk toegankelijker maken

Marianne DE CANDT viel 25 jaar geleden achter het stuur in slaap. Haar wagen ramde een brug en zij bleek verlamd tot de borststreek. Een kwarteeuw, 22 operaties en talloze revalidaties later zetelt ze in de gemeenteraad van Kortrijk. Hoeft het te verbazen dat toegankelijkheid een van haar politieke stokpaardjes is?

‘Toekijken vanaf de zijlijn is niets voor mij’

Ilse VAN HALST

„Kom maar binnen en loop maar door naar de slaapkamer”, roept Marianne DE CANDT door de deurtelefoon. „Ik voel me niet goed”, verontschuldigt ze zich zodra ik plaatsneem aan haar bed. „Barstende hoofdpijn en te hoge bloeddruk.” Toch staat ze erop me te woord te staan. Het typeert de vrouw die 25 jaar geleden verlamd raakte, maar zich net zo vinnig als tevoren blijft inzetten. „Ik kan niet toekijken vanaf de zijlijn. Ik wil het heft in eigen handen nemen.”

– *Toch moet het een zware slag zijn als je te horen krijgt dat je nooit meer zult kunnen lopen.* Vlak na het ongeval kon ik mijn tenen nog bewegen. Ik had er dan ook alle vertrouwen in dat alles goed zou aflopen. Zwaar was het verdicht toen vijf maanden later bleek dat ik verlamd was tot aan de borststreek. Ik kampte ook met tal van nevenproblemen zoals incontinentie. Plotseling was ik weer een baby, die ook nog eens dag en nacht verzorging nodig had.

Dan heb je twee mogelijkheden: je laat je gaan of je gaat na wat je nog wel kunt. De keuze was vlug gemaakt. Toen mijn zoon-tje niet bij me mocht op intensieve zorgen, zag ik door het raam dat hij weende. Op dat moment besloot ik dat ik vooruit moest. Voor hem. Hij heeft me moed gegeven.

Maar ik zou liegen als ik zou zeggen dat het makkelijk was. Plotseling wordt je leven dooreengeschied. Van het ene moment op het andere liggen je prioriteiten totaal ergens anders. Je moet volledig herbeginnen. Je bent vooral bezig met jezelf, met revalideren. Met aanvaarden dat je nooit meer diezelfde onafhankelijke persoon zult zijn die je was. Je bent voortdurend afhankelijk. Dat betekent dat je geduld moet leren hebben. En dat is moeilijk.

Gelukkig ben ik optimistisch van aard en heel zelfstandig. Ik was er altijd al van overtuigd dat je het zelf moet waarmaken. Dat je niet moet afwachten tot een ander het voor jou doet.

– *Stilzitten is duidelijk niet aan u besteed.* Zodra ik kon, engageerde ik me als vrijwilliger, eerst bij CM Ziekenzorg, dan bij het ACW. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2000 kwam ik op voor de CD&V in Kortrijk en werd verkozen. Ik was de eerste politica in ons land in een rolstoel. Plotseling werd de problematiek van toegankelijkheid een ‘hot item’ in Kortrijk. Het stadhuis diende bijvoorbeeld aangepast zodat

Marianne De Candt: „Vanuit mijn rolstoel iets betekenen voor anderen schenkt me veel voldoening.” © Violet Corbett Brock

ik binnen kon met mijn rolstoel. Eensklaps kreeg men oog voor de vele problemen waarmee rolstoelgebruikers, maar ook ouders met een kinderwagen dag in dag uit worden geconfronteerd: onoverbrugbare stoepen, te hoog geplaatste betaalterminals, restaurants zonder toegankelijke

„Ik ben een gelukkig mens.
Ik voel me goed in m’n vel”

toiletten. Ook voor mensen met andere fysieke beperkingen zoals doven en blinden heb ik oog. Ik ijverde voor een tillift voor personen met een handicap in het zwembad, de toegankelijkheid van de bibliotheek werd verbeterd enzovoorts. Tevoren was die problematiek onbekend en dus onbemand. Mijn aanwezigheid in een rolstoel opende de ogen.

– *Hoe speelt u dat klaar vanuit een rolstoel?* Ik heb altijd iemand nodig die me begeleidt. Op eigen kracht raak ik nergens. Gelukkig heb ik veel vrienden die me helpen.

Activiteiten zoals affiches kleven en stemmen ronselen, doen we in groep. Daarnaast heb ik dagelijks kine en verpleging nodig. Dat betekent dat ik zorgvuldig moet plannen. Maar ik doe het graag. Een weg banen voor mensen, hen informeren, hen een duwtje in de rug geven – het stimuleert me enorm. Ondanks mijn beperking iets kunnen betekenen voor anderen schenkt me veel voldoening.

– *In 2006 kwam u enkele stemmen tekort om herverkozen te worden, maar sinds februari 2011 vervangt u in de gemeenteraad Carl Decaluwé die gouverneur werd van West-Vlaanderen. In oktober komt u opnieuw op. Is er nog werk aan de winkel?*

Op het vlak van toegankelijkheid voor mensen met een beperking nog ontzettend veel. Ik wil van Kortrijk de toegankelijkste stad van het land maken. Ook de vergrijzing van de samenleving brengt nieuwe uitdagingen mee. Mensen leven langer en hebben meer zorg nodig, maar die moet betaalbaar zijn. We hebben nood aan betaalbare aangepaste woningen, zowel voor mensen met beperkingen als voor oudere zorgbehoevenden. Door mijn ongeluk en

omdat ik zelf een dagje ouder word, besef ik hoe belangrijk het is daarop een antwoord te geven.

– *Welke toekomstdromen koestert u nog?*

Ik wil vooral mijn mandaat voortzetten. Ik droom er ook van aangepaste modieuze kledij te ontwerpen voor mensen in een rolstoel. Waarom zouden zij er niet hip mogen uitzien? Tot mijn ontzetting ondervind ik soms jaloezie. Om de een of andere bizarre reden verwachten mensen dat iemand in een rolstoel een trainingsbroek draagt met een slobbertrui. Als je mooi gekleed en opgemaakt bent, vinden ze dat je paradeert. Maar ze beleven de dagen niet waarop het niet goed gaat, zij voelen je pijn en je zorgen niet. Dat is soms hard. Natuurlijk heb ik ook mijn zwarte dagen. Momenten waarop ik het niet meer zie zitten. Dan trek ik me terug thuis. Cocoonen, een film bekijken, Franse muziek beluisteren.

Maar ik ben een gelukkige mens en een gelukkige mama. Ik voel me goed in mijn vel. Zoveel mensen zijn er slechter aan toe dan ik. Ik heb een letsel, maar ik ben er nog. Ik kan nog genieten van zoveel mooie en leuke dingen.